

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

9333

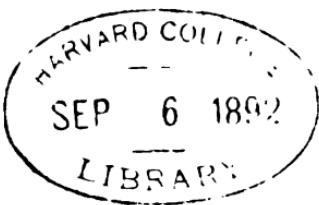
Harvard College Library

FROM THE

CONSTANTIUS FUND.

Established by Professor E. A. SOPHOCLES of Harvard University for "the purchase of Greek and Latin books (the ancient classics) or of Arabic books, or of books illustrating or explaining such Greek, Latin, or Arabic books." (Will, dated 1880.)

Received 6 Sept. 1892.

Constantine / [unclear]

atus sum bibliothecae cura simul per
mandata. seminarii exercitationibus interessem, animus miro
qua hoc opusculo inclinabat ad eam rem accuratius tractandam, de
passi sunt, ut postea ille ardor languesceret. quibus viris, qui
studia mea consiliis et exemplo sublevarunt, gratias ago quam
maximas semperque agam, et si quid inerit in hoc opusculo,
quod illis placeat, dulcissimum et plenissimum strenui laboris
fructum percepisse mihi videbor.

scoliis loco praemissis primum de scoliorum
deinde, unde ea nomen traxerint, exponam; tum
busque instrumentis musicis accinentibus scolia cantata sint,
qui scoliis quibus rebus absolutis iam pauca addam de poetis,
describam. quibus compositis inclaruerunt; denique exploremus necesse
est, quo tempore scoliorum poesis floruerit, quandoque eorum usus
imminutus sit paulatimque prouersus desierit.

Scoliorum poesis originem ac naturam iam ipsis gram-
maticis veteribus, qui quidem Caesari Octaviani Augusti tem-
poribus vixerunt, non satis perspectas fuisse ex commentariis,
quos de ea re conscripserunt, intellegitur. ad nostram quidem
memoriam paucorum eius modi commentatorum pervenit notitia,
vorum auctores fuerunt Tyrannio et Didymus Chalcenterns, de
bus, quidquid expiscari mihi contigit, iam proponam.
Ac Tyrannionem quidem peculiarem libellum de scoliis
isse docemur a Suida s. v. σχολιον. ὑπόμνημα ἐγράψε Τυ-
ρρι ποτε, quae verba repetita legimus ex interpolatione Marci
scholiis ad Aristophanis Ran. v. 1302. quamquam
on περὶ τῶν σχολιῶν μελῶν scripsisse a Suida per-
ob rem, si Suidae verba premes, statuendum tibi
tavisse, quam in diversa singulorum scoliorum
qua in re explicanda scolia, quae circum-
r colligeret deque diversissimis metris — nam
se erat. atque eius modi disquisitio quam
ci, qualis erat Tyrannio; parum autem

commentationem scriptis Didymus Chal-
lengerius, qui Augusti floruit
grammaticus, s. v. σχολιά. τὰ συμποσιακά
M. Schmidt Alexandrini fragmenta, Lipsiae 1854 (cf.
centeri grammatici de Didymo Chalcentero IV. part. II.
de Didymi symposiacis. Schweidnitz 1853) p. 380 a Didymo
Chalcentero aliena esse putat συμποσιακά et suspicatur au-
torem συμποσιακά esse Didymum, Heraclidis filium, gram-
maticum pariter atque musicum nobilissimum, Neronis veriloquio
le, Didymum autem Chalcenterum de scoliorum ποιητῶν
egisse in libro περὶ ποιητῶν vel in Etyn. sic emendandum εἰς τῷ
composito, qui passim commemoratur in locum ἑταῖροις εἰς γ συμποσιακάν. Herodianum
προσφέλαι, ὕμνος. quam ob rem Etymologici διαφόρους εἰς τῷ
esse censem p. 371: Λίδυμός φησι διαφόρους εἰς τῷ
ποιητῶν καὶ Ἡροδανὸς συμπόσιον scripsisse tradit Stephanus
Byzantius s. v. Δικαιάρχεια. sed admodum rem et in symposiacis et
ctius agemus, si Didymum eandem rem et in libro περὶ ποιητῶν
libro περὶ ποιητῶν — quamquam dubitari potest, num in libro περὶ ποιητῶν
etis lyricis conscripto de scoliorum veriloquio fusius egerit
aliena et locum Etymologici corruptum esse sine ulla
stimabimus. ceterum Schmidt sibi ipse constituisse non
ippe qui p. 371 hanc proferat sententiam, p. 382 autem
'centero abiudicandum esse contendat.
m etiam de scoliorum usu librum conscripsisse
auze (Mémoires de l'académie des Inscriptions
328), Athenaei loco (XV 694 A) ad eam rem
sed nullo pacto ex his Athenaei verbis: ὡς
Κασσωδοεὺς εἰς δευτέρῳ βεβλῶν χοήσεως
finxit de la Nauze, licet colligere: immo
st Artemonem eam rem in libro περὶ

tetigisse.

Dura sane utimur condicione, quod nec Tyrannionis nec Didymi commentarii ad nostram pervaenerunt memoriam. sed forte fortuna accidit, quod Athenaeus Deipnosophistarum libro ultimo³⁾ anthologiam eius modi carminum inseruit, scolia dico sex et viginti, qui numerus, quamvis sit satis exiguis, si comparamus ea, quae Eustathius tradidit de scoliorum ingenti copia (1574, 14: *μνρία δὲ τοιαῦτα (σκολιὰ περιφέρονται)*), tamen nobis maximi est pretii, cum ad huius poesis melicae generis vim ac naturam cognoscendam hoc ex fonte aut plurima hauriamus oporteat aut fere omnia.

Hic illic etiam apud alios scriptores veteres, grammaticos, scholiastas, lexicographos scoliorum mentio fit atque in primis de nominis veriloquio exstant sententiae veterum, quorum nomina, cum de scoliorum nominis significatione agemus, recensebimus atque auctoritatem et fidem accuratius examinabimus.

Ab illo igitur Athenaei loco profecti recentiore aetate iam dudum viri docti in scoliorum poesim inquisiverunt ita, ut praeципue artem criticam in scoliis ab Athenaeo servatis exercerent ac metra in singulis restituere conarentur carminibus. inter quos primus nominandus est Paulus Leopardus, qui in 'Emendationum libr. XII. cap. 8' (insunt in Gruteri Thesauri Critici III. p. 244 sqq.) 'scoliorum et carminum convivalium quorundam emendationem' dedit. post eum de eodem argumento scripserunt Hadrianus Junius in 'Animadversionum libro III. cap. 7' (cf. Grut. Thes. Crit. IV. p. 387 sqq.), Schottus et Nunnesius ad Procli chrestomath. p. 10, de la Nauze, Mémoires sur les chansons de l'ancienne Grèce, cf. Mémoires de l'académie des Inscript. et Belles-Lettres vol. IX. (a. 1736) p. 320—347, quam disputationem ab Eberto in linguam Germanicam conversam invenies adiectam operibus Friderici de Hagedorn (Hamb. 1764 vol. III. et ed. a. 1773 vol. V. p. 1—83), Burette 'Ad Plutarchi

³⁾ cf. Athen. XV 694 C—696 B.

... de l'acad. vol. XV. p. 311 sqq.,
... von den Skolien der Griechen', cf. Biblio-
... teratur und Kunst, vol. I. Gotting. 1786 p. 54—62
... us Graecorum', in eiusdem bibliothecae vol. V. 1789 inedit.
... p. 20—25. denique Burgess (cf. Classical Journal vol. XXIV.
... n. 48 p. 367 sqq.) paucis quaedam scolia critice tractavit.
... Quae dissertationes omnes exigui sunt pretii longeque superan-
... tur eo libro, quem scriptis Carol. Day. Ilgen: ΣΚΟΛΙΑ hoc
... est carmina convivalia Graecorum metris suis restituta et ani-
... madversionibus illustrata praemissa disquisitione de hoc genere
... carminis' Jenae 1798. singulari enim ille instructus doctrina
... primus quidquid scitu dignum esse eandem rem iterum tractare,
... nec profecto ausus esse videbatur enucleare studiū,
... nisi complura atque ea gravissima ab Ilgenio falso esse explicata
... atque inde ab illo in omnibus circumferri historiae litterarum
... Graecarum compendiis intellexissem, qua re factum est, ut ea,
... quae statuerat Ilgen, tantam assequerentur auctoritatem, ut,
... nisi funditus quaestionem redintegraveris, obloquendo vix cuiquam
... ceris fidem.
Eodem fere tempore, quo Ilgen, Frid. Jacobs in
... iolog. Graec. vol. VI (Animadvers. vol. I. p. I.) p. 291 sqq.
... XII (Animadvers. vol. III. p. II) p. 401 sqq., et paulo
... annes Schweighaeuser in Animadvers. ad Athenaeo servata
... phistas vol. VIII. p. 241—287 scolia ab Athenaeo de scoliis
... it adnotationibusque suis illustraverunt. deinde de Volks-
... 's popularibus egerunt: Carolus Zell, 'Ueber die Friburg.
... echen' in libro cui inscripsit 'Ferienschriften' Friburg.
... um', dissert. inaug. Berol. 1831 p. 70 sqq., quo
... is eiusdem scriptoris 'Commentationis de scoliis
... rogr. Flensburg. 1846, quo in primis de scoliis
... ido agitur, Andreas Hallström 'De scoliis
... cadem.' Londini Gothorum. 1827, qui Ilgenii
... avit, Jan. Guil. Grim 'Prolusio scholastica

versibus reddidit adnotacionesque, quae maximam partem interpretationi inserviunt, adiecit. — De carminibus convivalibus in universum egit Aug. Ferd. Ribbeck 'Ueber die Tafelgesänge der Griechen' in hoc libro 'Mittheilungen aus Aug. Ferd. R.'s schriftlichem Nachlasse, herausgeg. von Friedr. Ribbeck und Friedr. Zelle' Berol. 1848 p. 160—170⁴). iam, ut temporum sequar ordinem, nomino Hartungium, qui de scoliis egit in operis, cui inscripsit 'Die griechischen Lyriker' vol. IV. Lips. 1856 p. 226—240, cum iam anno 1846 in 'Diario litterarum antiquarum' p. 564 sq. suas de hoc carminum genere sententias breviter explicasset, atque ultimo loco eum, qui novissime egit de eadem re, Fr. Runckium, libello 'De scoliorum origine et usu', dissertat. Rostoch., in lucem edito Berolini 1876, quamquam vereor, ut ulla ex hac dissertatiuncula, quae XVI continetur paginis, redundet utilitas (cf. Hiller in Bursiani Annal. vol. XIX. p. 134 sq.).

Iam si, ne quid omisisse videamur, addiderimus ea, quae Baehr in Paulyi Encyclopaediae vol. VI. p. 871 sq., Bode 'Geschichte der hellen. Dichtkunst' vol. II. p. 2. p. 455—467, Ulrici 'Geschichte der hellen. Dichtkunst' vol. II. p. 376—386 de scoliis exposuerunt, et quae in Bernhardyi, Muelleri, Murei aliorumque compendiis historiae litterarum Graecarum leguntur, vix nobis verendum erit, ne silentio praetermisserimus, quod vel alicuius momenti sit in hac quaestione explicanda.)

Scoliorum, quae nobis servata sunt, textum praebent praeter Ilgenium, Jacobsium, Grimium ii, qui poetas lyricos edendos curaverunt, Brunck, Schneidewin, Bergk, Hartung.

⁴) Scriptoris nomen librique genuinum titulum Otto Ribbeck, ill. prof. Lips., litteris datis mecum communicavit simulque addidit ex eo libro utpote ad popularem vulgaremque sensum accommodato nihil ad hanc quaestionem expediendam peti posse. Nicolai Hist. litt. Graec. I 112, qui huius libelli mentionem fecit, et nomen et titulum falso attulit.

τέρπανθος δὲ τῆς αὐτῆς μου-
νικής της οὐτίς νήσου, τὸν πρώτον
τετραγόνον λίγος ἐπειχόρῳ κηρυχεύειν,
καὶ τοῖς εὐτῆς μηδέποτε θεοῖς
τετράποδον λίγος εἰς αὐτὸν ἀποστρέψαντες ἀποδημήσεις.
τετράποδον λίγος εἰς αὐτὸν ἀποστρέψαντες ἀποδημήσεις.

τέρπανθρον δὲ τῆς αὐτῆς μου
φασι καὶ τὴς αὐτῆς ηγούν, τὸν πρότοιον,
καθάπερ ἐν
τελεοῦται τέρπανθρον σύμνους^{9).}
τελεοῦται τέρπανθρον λογοτεχνῶντες σύμνους^{9).}
τελεοῦται τέρπανθρον λίγος ἐπετελεῖται λέγεται.
τελεοῦται τέρπανθρον εἰς αὐτὸν ἀποστρέψομεν εἰς αὐτὸν
τελεοῦται τέρπανθρον κατελθοῦσομεν Aristotelis testi-
mentum¹⁰⁾ περantiquum¹¹⁾ invenies apud
τελεοῦται τέρπανθρον μεταβολή diserto usum perantiquum¹¹⁾ de musica
τελεοῦται τέρπανθρον μεταβολή enumeratas libellum ut appareat e Pindari
τελεοῦται τέρπανθρον μεταβολή quas enunciatis statnamus, ad Plutarchi libellum non est quod miremur;
τελεοῦται τέρπανθρον μεταβολή minus hoc statnamus, qui causis, ad Lydis, non est quod miremur;
τελεοῦται τέρπανθρον μεταβολή alisque commentario a Lydis, non est quod miremur;
τελεοῦται τέρπανθρον μεταβολή in excultiorem Lydos artes musicas prius quam
notum est^{10).} Pindari, de quo agim
ro allato, qui causis, ad Lydis, non est quod miremur;
τελεοῦται τέρπανθρον μεταβολή in commentario Terpandrum recepisse, ad Lydis, non est quod miremur;
τελεοῦται τέρπανθρον μεταβολή fragmentum Pindari, de fidibus
fragmento agitur de fidibus
introd. harm

Sylb.

ponitur, quid novatum sit in arte musica a veteribus poetis, e scriptoris nescio cuius libro sunt deprompta (l. c. p. 25). quibus perpensis iam non video, cur diffidamus verbis supra allatis, quibus confirmatur Pindarum Terpandrum scoliorum inventorem dixisse, praesertim cum loci Pindarici exstet fragmentum, in quo de scoliorum inventione agi quamquam pro certo affirmare non licet, tamen facili coniectura assequaris.

Sed si locum Plutarchi accuratius inspexerimus, videbimus, cum omnia Terpandi inventa ad musicam pertineant, ut neta Dorica, totus tonus myxolydius, modus orthiae cantilena, trochaeus semantis, etiam scoliorum inventionem nihil aliud significare, quam Terpandrum carmina convivalia ad modulos legibus musicis astricatos atque ad barbiti sonum cantare docuisse, cum antea carminum popularium instar cantarentur assa ut ita dicam voce nullo instrumento accinente.

Haec si mente tenemus, apparet Ilgenium perperam Plutarchi verba interpretatum esse, cum p. CXLVII haec diceret: ‘σχολὴ μέλη, quae Pindarus intellegit, sunt nihil aliud, quam cantus lyrici, et celebrat Thebanus vates Terpandrum tamquam inventorem μελοτοῦς lyricae’ (cf. etiam p. LXXVII). sed id non vitio vertendum est Ilgenio, si reputamus Pindari locum ei fuisse incognitum. quem si novisset, certe non de melopoeia lyrice in universum, sed de carminibus convivalibus agi intellexisset.

Satis notum autem esse puto, quid sibi velint veteres hunc illumine poetam poesis quoddam genus invenisse referentes. etenim qui huic poesis generi rudi antea ac minus exculto maiora attulit incrementa primusque id vel ad artis praecepta revocavit vel ab aliis gentibus acceptum in patriam introduxit, ad eum deferre solebant veteres eiusdem rei inventionem. atque ita fieri potuit, ut Terpander scolia invenisse perhiberetur a veteribus, quamquam omni dubio est maius tales breves cantilenas convivales in ore hominum fuisse versatas iam longe ante Terpandrum, sed artificiosiore compositione musica carminum popularium instar prorsus caruisse. nam carminibus etiam in conviviis iam antiquissimis temporibus usos esse Graecos ut facile suspiceris in gente

Animadversiones in hymnos Homericos
66, Greve, 'De hymno in Mercurium Ho-
mERICo', diss. inaang. Berol. 1871, quibus addit. ea,
cum ita sint, apparet nos nihil lucrari ex hoc loco, quo scoliorum
poesim significari Ilgen putat. plane autem similes loci pos-
sunt affirri complures, velut Pind. Ol. I 22:
οἰα ταῖσκονεν φίλαν τράπεζαν,
τερόπες διηπι θαυμὰ τράπεζαν;
Apollon. Rhod. Argon. I 457 sqq:
μετέπειτα δ' ἀμοιβαδίς ἀλλήλοισι
μυθεύνωθ', οἴδα τε πολλὰ νέοι παιρὸν δαυτὶ καὶ οὐνῷ
τερόπνως ἐψιδωντο, ὅτι ἄστος ὑποις ἀπείνη.
quibus locis inspectis quis quaeso putabit agi de scoliorum poesi?

terba

ut distingueretur carminis convivalis
scolios δὲ τοῦτο τε καὶ καὶ αὐτὸν λέγεται τῷ μὲν
Hunc secuti sunt lexicographi recentiores, veluti L. Dindorf in
Thesauro s. v. σκολιον et C. Keil, qui in quinta lexici Betonung ist
editione p. 1460 s. h. v. haec dixit: 'Die gemeine Handschriften
σκολιόν, die genauere und richtigere der Ilgen, quem contrarium statuit
σκολιόν, vgl. Ilgen p. LXXXIV.' at prorsus quem discrimen ignotum
ad sententiam his usus verbis: 'Sed illud discrimen afferri
p. LXXXV his usus verbis: 'Sed illud discrimen afferri
grammaticorum; veteribus scriptoribus indicavit; nam cum saepius etiam
fuit: qua de re is rectius, appareat σκολιόν esse adiectivi formam,
dicatur σκολιόν μέλος, sive omittitur. deinde id etiam possit afferri
argumentum, quod Pollux, Hesychius, Proclus, Suidas adnotaverunt,
quam ob rem nescio, cur Eustathii testimonium pluris faciamus,
nam ceterorum grammaticorum silentium, qui certe, cum omnino tale quid iis
adiectivo σκολιός huius nominis originem repeterent, mirum
accentus discriminem adnotavissent, si omnino tale Pindari, Aristoteles
et cognitum. itaque desinant tandem editores Pervicaciter perseverare in
Platonis, Plutarchi aliorum pervicaciter suffragantur, sive
o accentu, qui, sive libri manuscripti suffragantur,
r, prorsus abiciendus esse videtur.
gitur expositis iam ad locos veterum, quibus de huius
gine accurati exponitur, tractandos accedamus. ac
r quae ad nos pervenit de scoliorum nomine sen-
ho, Aristotelis discipulo (cf. Cicer. de legg. III 6)
verba apud Suidam s. v. σκολιόν exstant haec:
μος φῶδη. ὡς μὲν Δικαίωχος ἐν τῷ περὶ μουσι-
τρίᾳ γένηται φῶδην, τὸ μὲν ὑπὸ πάντων
ἔξις, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συνετωτάτων. eadem verba
σθαι διὰ τὴν τάξιν σκολιόν. eadem
xico s. v. σκολιόν et verbis διὰ τὴν τάξιν.

valet de scholiis ad Aristophanis Ran. v. 1302 et Vesp. v. 1239, quamquam totus locus ibi a Musuro interpolatus esse videtur, cf. Dübneri edit. scholiorum p. 460 et 535. paululum immutata autem praebet haec verba scholiasta ad Luciani pro lapsu inter salutandum c. 6: *σκολιόν, ἡ παροίνιος φόδη, ὡς καὶ Δικαίωρος ἐν τῷ περὶ μουσικῆς δύῳ (δὲ?) γένη ἣν φόδῳ...*; quae sequuntur cum Suida ceterisque consentiunt. ac Dicaearchi liber utrum inscriptus fuerit *περὶ μουσικῶν ἀγώνων*, quod Suidas aliquique affirmant, an *περὶ μουσικῆς*, quod scholiastae Lucianei nititur testimonio, ut inquiramus, non huius loci esse videtur, quam ob rem eos, qui accuratius de ea re edoceri volunt, ad Naekii de Dicaearchi scriptis disputationem Musei Rhenani vol. I (1833) p. 40 sqq. insertam relegasse sufficiet. maioris autem momenti est, quod Luciani scholiasta duo, Suidas tria horum carminum genera fuisse dicit. quod si verba, qualia codicibus traduntur, respicimus, de duobus tantum carminum convivalium generibus agi videtur. sed quominus id pro vero accipiamus, Artemonis obstat testimonium apud Athen. XV 694 A; ubi autem de duobus carminum convivalium generibus sermo est, veluti apud Plutarchum Quaest. sympos. I 1, 5, de quo loco postea accuratius disseramus oportet, res ita est comparata, ut ea carmina aut ab omnibus simul aut a singulis deinceps cantata esse referatur. eo vero, de quo agimus, loco carmina illa in conviviis aut a singulis deinceps, aut a singulis nullo certo ordine servato cantata esse legimus, id quod nec per se veri simile est, quoniam hymni vel paeanes ab omnibus convivis simul cantati a conviviis numquam poterant abesse, nec Dicaearchi hanc sententiam fuisse vel inde elucet, quod omnibus locis legitur *τρία γένη* excepto Luciani scholiasta, qui sine dubio verba corrupta esse intellexit et locum suo Marte correcturus perperam scripsit δύο. itaque rem acu tetigisse videtur Fridericus Ast, qui in libro, cui inscripsit 'Grundriss der Philologie' p. 105 hunc locum ita constituit: *ὅτι τρία γένη ἣν φόδῳ, τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ἀδόμενον, τὸ δὲ καθ' ἓνα ξῆς, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συνετατάτων κτέ.* (cf. etiam Dobraeli Adversaria ed. Wagner

scoliis nuper vendidit Franc. Runck l. c. p. 4.
autem in libro, quem de scoliis composuit, p. 6
scribi iussit: τὸ μὲν ὑπὸ ἀκάτοις ἴδομενον, τὸ δὲ τὸ πάντα
καθ' ἐναντίον τοῖς στοιχείοις, sed tot verba suppleamus, necesse non est
atque acquiescendum in Astii emendatione, quam Koesterum
fugisse vel maxime miror¹².

Genuinis verbis sic restitutis iam Dicaearchi examinemus
sententiam. putabat igitur is scoliis nomen datum esse ex canendi
ordine. nam cum peritissimus quisque caneret, ceteri autem,
qui canere non didicissent, praeterirentur, seriem canendi iustum,
ex qua alter exciperet canendo alterum iuxta accubantem, dere-
ctam esse et turbatam, indeque i. e. propter ordinem obliquum,
quo iam, qui canendi esset peritus, cantum exciperet, scoliis
en inditum esse.

Sed hanc sententiam non omnibus Dicaearchi aetatis gram-
matibus probatam esse confirmatur eo, quod Aristoxenus, Dicae-
att. XIII 32, 2), et Phyllis quidam musicus¹³ prorsus
scoliorum nomine sententiam protulerunt, quae iisdem
s Dicaearchi verba leguntur, commemoratur his verbis:

kees in anecdot. Graec. Norimb. 1798 p. 30 coniecit: τὸ
ἴδομενον, τὸ δὲ ὑπὸ πάντων μέν, οὐ δ' ὅμοιον, ἀλλὰ καθ'
Platonis Aristophanisque scholia habent φύλλις, scholia
ius φύλλης, Athen. I 21 F: φύλλις ὁ Δήλιος μουσικός.
ici Deliaci collecta sunt a Muellero, fragm. histor.
scriptis eius haec tradit Athen. XIV 636 B: φύλλις
τροπὶ μονογήνης, XIV 634 D: ἔντυγχος... περὶ¹⁴
ζεν scribere maluerit φύλλης (l. c. LXXXVIII
quor; nam etiam Suidae loco, quem ille attulit,
endi ratio: φύλλης. ὡς τοῦ δένδρου. καὶ φύλλης
im est littera κι gemitata, quamquam huius loci
cum verba καὶ φύλλης ὁ μουσικός desint in

et verba a scholiasta Platonis sententiae
neglexisse videtur, quo factum est, ut expli-
centem neque ullis comprobata Dicaearchi verba Plutarchus male in-
tellexisse prolatā: ἐτελεῖται τοι καὶ τὰ σκολιά προσιν οὐ γένος ἀσπά-
στηται, ταῦτα μηδὲ προστον μὲν ἥδου φόδην
ταῦτα εἰναι πεποιημένων ἔπειτα παραδιδομένης, ἵνα τούτῳ λύγος περιφερο-
τοῦ θεοῦ ποιητῶν ἔπειτα μηδὲ προστον μὲν ἥδου φόδην τὸ μὴ κοινῶν
τὸ δέδειν τὸν δεξέμενον, ἐπάλουν, ἐπὶ δὲ τούτῳ λύγος ἀρμοζόμενος,
τῶν δὲ μὲν πεπαιδευμένων σκολιὸν ὄντος οὐδὲν τὸ μὴ κοινῶν
αὐτοῦ μηδὲ φόδιον. Plutarchus igitur quemque (cf. πεποιημένων
statuit, cum dicat peritissimum scolia cecinisse, aut adeo
ix ἔσαρφῶς et δὲ ταῦτα aut perperam eandem viam
earchi διὰ τὴν ταῦτα obliquum cantus et lyrae circuitum, esse
rectis non propter talia pangendi carmina primo eandem viam
r difficultatem talia casu an consulto, postea in argumen-
it. ceterum utrum Dicaearchus ingressus, nihil ad hunc locum per-
istoxenus et Dicaearchus discesserit, nihil ad hunc locum per-
puto diudicari poterit; mihi certe, quae intercedat
significavisse sufficit.
tamar ad graviorem testem, Artemonem Casan-
'istarchi et Cratetis temporibus vixit¹⁵⁾. cuius

gmenta collecta leguntur apud Muellerum frag. histor. ita et scriptis Artemonis haec dicit: 'Aristarchi et suppar fuit: scripsit $\pi\epsilon\eta\tau$ συναγωγῆς βιβλίον (cf. ὁ βιβλίον χρήσεως. ad eundem referenda est telis (Dem. de eloc. §. 223, cf. Walz in praef. Arist. p. I p. 206). hoc si recte fit, probante Andronicum, qui Sullanis temporibus

esse reputamus. quod si Cludium (l. c. I p. 56) secutus voculam *εἰ* deleveris, eadem restabit difficultas, ut alia, quae possint proferri contra hanc emendandi rationem, reticeam. bene autem huius loci sensum perspexit Casaubonus, cum haec coniceret: *καὶ καθ' ὄντινα οὖν τόπον τύχοιεν δητες.* propius adeo ad litterarum, quae traditae sunt, similitudinem accessit Schweighaeuser: *καὶ κατὰ τόπον ὄντινα οὖν τύχοιεν δητες.* at sine dubio legendum est: *καὶ κατὰ τόπον ὄντιν' ἀεὶ τύχοιεν δητες,* nam una syllaba *ον*, quae post *τόπον* facillime intercidere potuit, addita genuina restituta est lectio, quae plane respondet enuntiato sequenti: *ὅπου ἔτυχεν εἰναι.* hanc igitur conjecturam proposuit Runck l. c. p. 6, qui sine causa necessaria etiam *δητες* in *ἔχοντες* mutavit. cetera autem Athenaei verba non habent, quae offendant, quare nimius in coniendo fuit Runck, qui pro *γενόμενον* scripsit *γένος ἀδόμενον* et verba *ἄλλ' ὅπου ἔτυχεν εἰναι* e glossemate nata esse censuit. nam post *μ.θ'* *ἄμα μηθ' ἔξῆς* necessario desiderantur verba *ἄλλ' ὅπου ἔτυχεν εἰναι*, quippe quibusdemum explicetur scoliorum nomen.

Quid igitur Artemonem de scoliorum nomine tradidisse comperimus? tria is carminum convivalium genera fuisse contendit; alia enim ab universis convivis, alia a singulis ex ordine, alia a peritioribus tantummodo nullo certo ordine servato cantata esse. atque tertii generis carmina scolia appellata esse, cum neque simul ab omnibus, neque deinceps a singulis, sed confuso ordine atque interrupta canentium serie ab uno alterove efferrentur. itaque iam primo patet aspectu Artemonem idem statuisse ac Dicaearchum. sed quo clarior fiat ea res, utriusque scriptoris verba apponam:

Dicaearchus

ὅτι τρία γένη ἦν φόδων
τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ἀδόμενον,
τὸ δὲ καθ' ἔνα ἔξῆς,

Artemo

τριῶν γενῶν δητῶν
ῶν τὸ μὲν πρῶτον ἦν, δὸ δὴ πάντας
τας ἄδειν νόμος ἦν,
τὸ δὲ δεύτερον, δὸ δὴ πάντες μὲν
ἡδον, οὐ μὴν ἀλλά γε κατά τινα
περίοδον ἔξι ὑποδοχῆς,

marino vita Pr. c. 8 Procli magister fragmenta p. 390). Porro si recte Didymus *περὶ ποιη-* *τίς* dieit adeo unicum non modo Orionis primarium multis, sed etiam Proclo Lycio in duobus pri- ribus aliquam suis fonte contendemus e Proclo, at Didymum veri specie suspicieris, sine communia et Orionem amplexum esse de scoliorum quae utriusque sunt Proclum et Orionem persuadeo; nam sat absurdum eam esse vix quisquam infinitas ibit. Magn. s. v. *σκολιόν*. *Δίδυ-* *μος φησὶ διαφόρους ἐτυμολογίας* εἰ τοῖς τῶν συμποσια- *κῶν* scimus, ubi fortasse attulit, sed non approbavit illud no- minis veriloquium, quod Orioni et Proclo maxime arrisisse non Didymo ipsi vitio est vertendum. Procli explicationi adversatur Eustathius p. 1574, 12 his verbis: *σκόλια δὲ τοῖς τε καὶ κατ' αὐτὸ λέγεται τῷ μὲν τῶν φοίτων σκόλια εἰσὶ λόγῳ ψόγου, ἀλλὰ κατά τινα μελο-* *νόμον, ὃς οὐδὲ εἰσὶ εἰκόνες οὐ πρὸς εὐθὺς ἐμέλπετο, ἀλλὰ ποι-* *τήρων σκόλια εἰσὶ λόγῳ ψόγου, quem errorem Runck nimis credulus* *est ratu significaretur.* *καλαὶ sine dubio lapsu apud Ilgenium exau-* *lteram esse ratus genus dicendi significaretur:* *εἰς* *quamquam artificiosius scripturam compertam habuit,* *recte exhibent codices λόγῳ ψόγου, quem sensum Orio-* *rum nomine inesse opinati sunt.* *ius haec habet de scoliorum nomine s. v.* *σόδην οὐτας ἐλεγον οὐ διὰ τῶν τῆς μελο-* *rum nomina sescenties confunduntur* *avat Fr. Ritschl Opusc.*

psi vitio est vertendum. Procli explicationi adversatur Eustathius p. 1574, 12 his verbis: σκόλια δὲ τοιτό τε καὶ κατ' αὐτὸν λέγεται τῷ μὲν τόνῳ ρὸς διαστολὴν τὸν κοινὸν σκολιὸν η̄ πρόγραμτος η̄ λόγου. τῇ γε ἵνοιᾳ οὐχ διε τὸ σκολία εἰσὶ λόγων ψόγου, εὐθὺν ἐμέλπετο, ἀλλὰ ποτε τὸν νόμον, ὃς οὐτε εἶχε οὐ πρὸς εὐθὺν αὐτὸν ψόγον, τοῦτον τὸν εσκολιούντο. calami sine dubio lapsu apud Ilgenium exal- est λόγῳ ψόγον, quem errorem Runck nimis credulus ripturam esse ratu significat, ignorans coniecit: εἰς τοῦν sonus vel artificiosius genus dicendi significaretur. em quamquam significant codices λόγῳ ψόγον, qualem sensum Orio verba tradita significarent, sensu reprehensionis, qualem sunt. chius haec habet de scoliorum nomine s. v. n φίδην οὐτε τὸν εἰλεγον οὐ διὰ τὸν τῆς μελο- quorum nomina sescenties confunduntur a veteri- putavit Fr. Ritschl Opusc. I pp. 582—673

ca
mōs
adhibe

litorum nominis etymologias Ioannes
ut in referendo verbis, totos exscribam:
οὐτις οὐτε τεκμηρίων περὶ σκαμβόν
εἰσερχεται εἰς τὸν πότερον.
οὐτε τοῦτον μέλλει τὸν πότερον.

Tzetzes igitur Suidae sententiam de scoliorum nomine am-
plius, quamquam in eo erravit, quod vocabulo σκαμβός in
explicanda usus est; nam σκαμβόν non eodem modo quo
τίφρασιν sensu translato est difficile (δύσκολον), quam ob rem neque
archi et Dicaearchi commemoravit Tzetzes sententias. cur
carmina σκαμβά appellaverit: utrum scolia anti-
habuerint nomen an Tzetzes id propter metri ratio-
nusquam σκαμβά appellantur, veri similius esse
ipsum hoc nomen, cum σκαμβόν eandem vim
sus quo pangebat accommodatum.
res veterum locos, quibus, unde originem tra-
stat in tribus codicibus: cod. Paris. Reg. 2644,
o (cf. Mus. Rhen. 1836 p. 154 sq. et prolegg.
2.) et codicibus Barocciano et Meermaniano,
xon. III p. 334 sqq.).

ipsius carminum generis ingenio id
videamus, quid nostrae aetatis viri docti de sco-
lione statuerint. Clodius igitur l. c. I p. 54 putat iam
quicquissimis temporibus pernigatos fuisse cantus, sed rudes ac
adama ^{sine artificio;} esse, ὄφες (ξη, ἔφαται, μέλη) nominata, anti-
mansiisse illos modos musicos nulla artis hanc ob rem scolia appell-
lata metro illo incerto fuisse composita atque hanc ob rem nomen
accepisse. cum Eustathio igitur consentire videtur Graec. p. 72 et de
que Koester, qui (de cantilenis popul. vet. Graec. appellata esse
scoliis p. 13) ab ipsius melopoeiae natura scolia appellata esse
contendit. atque idem fere statuunt Ulrici l. c. II 380 et Mueller
I³ 317²⁰.

Santen autem l. c. in scoliis quondam pedem amphio-
brachym, cui etiam nomen fuerit scolio, usitatissimum fuisse
suspiciatur atque inde scolia nomen profert argumentum e Diomede
tentiam fulciendam unum p. 475 P (I 479. 11 K) haec dicit:
amatico sumptum, qui p. 465 de scoliorum
ius quoque ideo (scil. amphibrevis dicitur), quia habiliter
uitur scolio; est autem citharae (legendum est 'cantilenae'
en in Ter. Maur. p. 90) species mensalis,²¹).

T 291 Eustathium sententiam suam e Didymo hau-
sse videtur excepto hoc uno loco apud scriptores
mentionem fieri.

a
era
habeas
Ilgen a.

ratio modo hoc modo illuc traheretur
et riam faceret quodam modo excolicu
—CLXXVII). Age iam inquiramus, num Ilgenii argumenta ea esse videan-
tur, quibus adducatur, ut Dicaearcho adstipulemur. ac primo
quidem obtutu facile aliquis opinetur eodem inditum esse non possit negari.
carminibus cyclicis, etiam scolis nomen esse perantiquum Aristophanem κύκλοις ξοποι
cum utrumque nomen iam apud ξεραπονάκτας, Ran. v. 366:
commemorantur enim iam apud ξεραπονάκτας Euripidem, Xe-
νικλοισι ξοροῖσιν ὑπάρχοντες τὰς Νερελοκοκκυγίας τὸν οὐρέας
v. 917 sq.: μέλη περοίην εἰς τὰς Νερελοκοκκυγίας τὸν οὐρέας
κύκλοις τε πολλὰ καὶ καλά, alii loci existant facile inventum esse,
nophontem, Aeschinem alias, quibus locis demum evincitur hoc
nomen non a grammaticis vel metricis demum inventum esse,
sed re vera iam antiquitus fusse in usu. at analogia, quam inter
arminum cyclicorum et scoliorum appellatiū accurate perpendere dicit
ren, non multum valet, immo, si rem dubio maius est car-
minum cyclicorum et scoliorum appellatiū accurate perpendere dicit
llocato, qua de re conferatur Hartungii disputatio de dithy-
clica nomen habuisse a choro forma orbiculata circa aram
in Philologi v. I 397 sqq., qui carmina cyclica et chorom
inde esse appellata praefracte²²⁾. sed licet concedatur
sorum compositionem refert²³⁾. explicacionem posse
vulgarem carminum cyclicorum explicationem nomen
ic quidem quicquam lucrabere ad scoliorum nomen
explicandum. si enim chori saltationes per orbem
iam metrum et rhythmus respondebant huic motui
quaelibet carminis compositio ad saltandum apta
immodo, quae conveniebat decursui incitato et
altationem vel artem orchestricam arte cum

nine cyclico sententiam iure amplexus est Bern-

ever
diligent

... jocum, qui est apud Cicer. Disp. Tusc. Themistoclem habitum esse indoctiorem, cum recusasset; ac similia de Cimone tradidit Plutar- ipsorum postarum, neque id ipsum sine magna aut exercitatione in vita eius c. 4. quamquam Ilgen tali ratiocinationi obloquitur dicens p. CLXXVII scolia ab initio fuisse certamina ipsorum postarum, neque id ipsum sine magna aut exercitatione tempore canentium, neque id ipsum sine magna aut exercitatione aut arte fieri potuisse, sed qui, quae, potest afferri locus, quo haec confirmetur sententia? ut enim concedamus scolia fuisse proprium? deni- que num tu putas in conviviis, ubi sua cuique debebat esse con- viviae voluptas, carmina fuisse adamata, quae a doctioribus tantum modo poterant cani?

At novum argumentum ad Dicaearchi sententiam confirmans dam attulit Runck dicens p. 14: 'eur certam regulam (in ordine inendi) veteres sibi statuisse putandi fuisse ordinem, cum sam. immo dissolutum ac plane liberum scoliorum naturae confir- se sit simplicissimum maximeque scoliorum probatur et confir- reum, tum ipsis veterum testimoniis ineptius? namque quo argumento quid excogitari potest illumne nullis ordinis adamus Runckio ex arbitrio hunc illumne nullis ordinis nihil ulla constrictum cantum exceperisse, quo modo scolia e et per se intellegitur? itaque non modo nomen ritissimum quemque cecinisse haec carmina.

tam ac futilem esse Dicaearchi sententiam inde- rod Aristoxenus et Phyllis, qui eadem qua- it aetate, eam respuerunt. quid ergo sequitur? si iam Dicaearchi temporibus scoliorum et abolitum illumque proprio Marte finxisse itque usui seque repugnantem. quae si im tota de scoliorum nomine corruit is finitur verbis p. CLXXVII: 'quae

propri- erant,

rem ignorat, unde derivarent nomen, ridiculo sane modo
tarchus scolia difficile esse contendere, quae facillima fuisse
constat? contra si scolia erant carmina, num tu putas revera
Graecos σχολιόν appellavisse τὸ μῆτρα σχολιόν, ut 'lucum' a 'non
lucendo'?

Plutarchi et Suidae sententiam consociare studet Proclus,
qui ipse carmina facilis fuisse concedit, sed convivis vino captis
difficilia visa esse carmina simplicissima putat. quae sententia
Koester valde arrisssisse videtur, quippe quam e scriptore melioris
notae, Didymo, desumptam esse censeret p. 8, dummodo minus
accurate verba esse descripta statueremus. quamquam genuina
erba restituere — id quod promiserat — Koester omisit²³⁾, cum
praematura morte abrepto disputationem de scoliis incohata
finem perducere non licet. mihi autem verba Procli sanis-
ses videntur paucis, quae non ad rem ipsam pertinent,
neque offendor, ut Koester, verbis: σχολιόν εκάλουν
ιστατον, quae plane respondent antecedentibus: ἀνεμένον
οculus, facillimum est intellectu, cum fere idem sit, quod
nimis quaesita est talis significationis μεταφορά,
Proclus, deinde sat absurdum esset contendere
vinolentiam atque ebrietatem convivantium scoliis

ustathii sententia, qui scolia a modo quodam
statuit, eam ferri posse non negem, cum apte

13 Procli sententiam recte se habere dicit,
canentium animos, sed ad ipsum poesis genus
nietando e scriptoris verbis elici potest.

Dej
alter

ant scolis opposita carmina, iure colligas vocitata, nam quo σχολιόν
nominantur, tum demum sermo potest fuisse, si
proposita sit voce δρόσοι vel ἔπη a Graecis olim carmina quae-
dam fuisse δρόση δρόση vel ἔπη a Graecis poterat μέλος σχολιόν
quaesit, Graecis in mentem venire ἔσπειρα μέλος δigna habeatur volumus car-
appellare, si ante non noverant ἔσπειρα μέλος δigna habeatur antiquitus fuisse car-
videndum est ante omnia, si quidem fide digna habeatur antiquitus fuisse car-
sententia nostra, num possit demonstrari antiquitus natura atque
minas, quae aut nominata sint δρόση, aut proposita nominari potue-
rint σχολιά.

Quem ad finem inquiramus oportet, quae fuerit ars musica
Terpandi temporibus, ac tradit de ea re Plutarchus de mus.
c. 6 haec: τὸ δ' ὅλον ή μὲν κατὰ Τέρπανδρου κυθαρῳδία
καὶ μέχρι τῆς Φοίνιδος πρὸς τοὺς παντελῶς ἀφροσιωσάμενοι σύνσα διε-
τέλει . . . τὰ γὰρ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀλλοι ποίησιν. δῆλον δὲ τὸν
υθὺς ἐτί τε τὴν Ὁμήρου καὶ τὴν Ἀλλοι προοιμίων: ἐγγιωκέναι δὲ τὰ μέλη, versu
ντ' ἐστὶ τὰ τὸν Τέρπανδρου προοιμίων: ἐγγιωκέναι δὲ τὰ μέλη, et ad citharae
i verbis Glauci apud Plut. c. 5 edocemur: Ὁρφεώς δὲ τὰ μέλη, poesis Terpandreae
heroico composita erant carmina illa antiqua condendis, quorum
ut Orphei cantilenae, cantabantur, poesis melicae
's posita erat in nomis quos vocant condendis, quod exstructi erant
ad deos pertinebant quique ab aliis poesis melicae
primis hymnis, eo differebant, quod sese excipientibus
inter se diversis, sed certa lege sese excipientibus
compositione antistrophica carerent, commentationis
cantarentur (cf. C. H. Walther, diss. inaug. Halis
). metro in nomis condendis in primis usus
tro dactylico, cf. Plut. de mus. c. 4: ὅτι
οἱ πάλαι εἰς ἐπῶν συνισταντο, Τιμόθεος
239 p. 320, 5: δοκεῖ δὲ Τέρπανδρος

metrum illud antiquissimum, δρθιον
aliam partem ac dicta sunt verba mea accipias,
hand ignorare grammaticis, qui de arte metrica scri-
perunt, orthii nomen longe aliud quid significasse. illi enim δρ-
θιον (i. e. recte ascendentem) πόδα certum quoddam iambi genus
nominabant, cf. Aristid. p. 37 ed. Meib.: δρθιος δὲ δρθιος
(έκλητη) διὸ τὸ σημὸν τῆς ἐποχῆς καὶ μηρᾶς θέσεως. (Bachius
τετρασήμους ἔργος καὶ σημὸν τῆς ἐποχῆς καὶ μηρᾶς θέσεως καὶ μηρᾶς θέσεως. (Bachius
sen. p. 25 M: δρθιος δὲ ἀλλογενος δρθιος καὶ μηρᾶς θέσεως καὶ μηρᾶς θέσεως. (Bachius
δογή, de quibus verbis vide quae disputavit Westphal, Metrik
I^a 96). at nonne eidem significabatur, vero ego is sum, qui pro certo
rhythmus ascendens significabatur, vero ego is sum, qui pro certo
subici potuit sententia? ²⁴⁾ neque ego is sum, qui pro certo
affirmare audeam hexametrum olim orthium appellatum proba-
bilitate colligatur. sed si locos, quos supra attulimus, respexeris
et verba Maximi Tyrri diss. XXIII c. 5 legeris: ἀλλ' οὐ πάσι
αλλ' οὐδὲ αἱ καλῶν μὲν ἐν πολέμῳ τὸ δρθιον, καὶ καλῶν μὲν ἐν διώξει
τοσίᾳ τὸ παροίνιον, καὶ καλῶν μὲν ἐν πολέμῳ τὸ δρθιον, καὶ καλῶν μὲν
καλῶν δὲ Ἀθηναῖον τὸ κύκλιον, τὸ ἀνακλητικόν, ubi aperte
κενοτικόν, καλῶν δὲ τῆς χρεας οὐχ δρμοῖν πάσιν, non poteris
inveni — quis enim est, qui voce παροίνιον, non epica
scoliis cogitet — opponitur τὸ δρθιον, non
concedas antiquissima carmina i. e. carmina epica
upposita, si ipsa orthia non nominabantur, tamen ea
posita σκολιά dici potuerint.

m quidem verbum δρθιος est ἀκαξ λεγόμενον (Il
nificat: 'intenta voce'. atque eandem significationem
Ol. IX 117, Nem. X 76, Aesch. Pers. 389, Cho.

I
pol
antiq
brevia
non pos

— illas cantilenas populares, quae iam inde ab antiquissimis modulis
Terpander igitur poetarum Lesbiacorum princeps breves
instruebantur (cf. Bode II 1 p. 99 sqq.).
cithara erant; melicis vero modis ea temporum
modulis pul-
sari coepit, et quod id quod rhythmō σχολήντες oppositam afferebat
heroici gravitati vel ut ita dicam, non multo post alia etiam
tales cantileneae scolia fuisse videtur et scoliorum nomine appellata,
— initio convivalis fuisse videtur, quam ob rem scoliorum nomen non
postea autem, vel ut rectius dicam, non multo post alia etiam
carmina μελικῶς canebantur, quam ob rem scoliorum nomen non
amplius ad totam poesim melicam referebatur, sed ad vetustissi-
mam i. e. carmina convivalia.

Facile autem demonstrari potest revera ab Aeolibus poesim
convivalem in primis excultam esse. etenim si illius poetae car-
mina, qui primus, quod sciamus, in terra Aeolica mansit neque,
it Terpander et Arion, in civitatibus Doricis maximam vitae
rtem degit, si Alcaeī carmina respicimus, quae argumenta
oīμα, σταστικά, ἐπωτικά, συμποτικά, quae citharae sonum
bus poematiis ab uno tantum carmina omnia apte pote-
lis absolvebantur. haec autem carmina ob rem de Aeolibus
'pulis cani et revera cantabantur. XIV 624 D haec dicit: οἰκεῖον
η φιλοποσία καὶ τὸ ἐπωτικόν καὶ πᾶσα η περὶ τὴν
uis. quid igitur? nonne verum quodam modo prae-
er aeolischen Poesie) anlangend, so scheint diese
Tischpoesie zu sein, weil die Lieder bei Tische
ren zu werden bestimmt waren, und alle mit-
sind, dass sie in einem Commercebuche, wie
es zu nennen pflegen, sich gut ausnehmen
lso eine Skolienpoesie, wie es denn auch

recitare, sed etiam ea carmina,
epicorum instar composita erant (cf. p. 43
rae sonos cantare consuerant.
epicorum originem explicamus, patet, cur Graeci
modo si nominis, et musici et grammatici, falsas de ea re-
tiae grammaticorum et veterum usus, disceptantium aliaque id genus,
protulerint explicationes et recentiorum, quibus finibus sit
circumscribendus scoliorum usus, amplectare de nominis illius
quae facile intellegas, si meam origine sententiam.

pro laps. int. sal. c. 6): . . . ήδον
Plat., συμποσία (συμποσία: addit. schol. δέ ἔστι
Bekker: ἀνεμένον. Cramer
μάλιστα. δρός συμποσίου (corr. παιδιάς)
Απεστολ. Οξφ. IV 314, 4: σκοινὸς καὶ παιδίας (corr. παινον)
συναρχαγῆν τῷ πατέρεως ἐξηγορένεις. καλεῖται δὲ αὐτὸς σκολιὸν
οἰκεῖας πότῳ. συμπελεγμένεις. καλεῖται δὲ αὐτὸς σκολιὸν
καὶ παιδίας (παιδία: εἰσέθετος ἐξηγοράμματα.
Clemens Alexandrinus, ὃν φέδια καὶ διηγόστηχα ὡς ἐπιψηκούμενον σκολιὸν
παρὰ τὰς συμποσίας εἰκόνα φαλμῶν ἄσμα παιανικόντων, ἕσθ. οἱ δὲ μουσικῶν
Ἐρθραικῶν καὶ εἰκόνα φανῆ παιανικόντων, ἕσθ. οἱ δὲ μουσικῶν
ῆδετο κοινῶς ἀπάντων τὰς προκόσσεις τῆς φύσης. οἱ δὲ μουσικῶν
ἐν μέρει περιελεῖτοντας λύραν ἥδον. Eustathius 1574, 14: μυρία δὲ πρὸς
ταῖς ἀντίφρασιν, τὰ μὲν σκοπτικά, τὰ δὲ πρὸς
ταῦτα καὶ πρὸς λύραν ἥδον. Suidas s. v. σκολιόν τὸ φέδιον
ταῦτα (σκόλια) περιφέρονται. Suid. loco altero). metra autem fuisse minus legibus
ἀντίφρασιν, μέλος τι διηγόστηχον.
lam si perlustramus, quae redundant ex his locis de poesis
vices praes se ferrent epigrammatum fere speciem (cf. schol.
Suid. Athenaeus, grammaticus apud Cramerum, philosophiam,
imprehendimus, ea ad convivia, amores, philosopham, unde
pertinuisse comperimus. plus vero uno nomine
locus e Clemente Alexandrino de promptus, unde
se psalmorum Hebraicorum cognoscimus et can-
tendum in canendo et per cantici vices
agentibus. ac primum memorabilis est locus,
litudinem quandam intercessisse inter psal-
morum vim ac naturam per-
quis difficile erit ad intellegendum, quibus

antiquissimis temporibus eas tantum
numero ascriptas esse arbitremur, in quibus
in inscritia videlicet originis principalisque verbi signi-
ficationis alia quoque parva carmina convivalia iis esse admixta?
σκολιόν et *παροίνιον*, num igitur, quaesumus, Runck
etenim quia inter cenam maxime recitabantur, quecumque lucramur,
scolia initio praecepta tantummodo continuisse, Runck in
scolia omne rationem peccavit, quod iis carminibus, quae
contra fuisse veteres diserte tradiderunt, sed ex solo nomine vel
stituendam non usus est fundamento, peritissimos tantummodo scoliis esse usos gram-
matici rettulerunt, rem ita explicare conatus est, ut contendere vel tale
scolia fuisse carmina graviora ac difficilia praecepit, quod quid
quid continentia, atque ea sola scolia esse dicamus? quo quid
cepta continentur, est absurdius? itaque mittamus novissimum scoliorum poesis
commentatorem et ipsi rem denuo aggrediamur.

Scolia fuisse carmina convivalia diserte traditur ab omnibus;
γῆμ. Magn. s. v. σκολιά. τὰ συμποτικὰ ἄσματα. Phot. s. v.
σκολιόν. τὴν παροίνιον
οὐ. ή παροίνιος φόδη. Hesych. s. v. σκολιόν. τὴν παροίνιον
τὸν ἔλεγον. Eustath. 461, 22: σκολιόν εἰς αὐτὸνς (*Αλ-*
τερῶς ἔλεγον). Ἡδετο, Ἡγούν μέλος τι ἐψάλλετο παροίνιον τοιοῦτον.
Anecd. Oxon. IV 314. 6: καλεῖται (*σκολιόν*) δὲ ἐπ-
lux Onomast. VI 108: καὶ παροίνια δὲ ἄσματα ἦν

um novissimum miro quodam modo interpretati
putant enim duo discerni hoc loco carminum
et σκολιά (cf. Ilgen pp. LXXI et CXCIV,
rim p. 42, Bernhardy I⁴ p. 73, Koester de
1, Runck p. 13, Ulrici II 377 adn. 223,
sed perperam, nam verba non haec signi-
σκολιά erant, sed: 'etiam σκολιά erant

προσπεριόν τοντό γέλευθέω.

317 adn. 120
beginnen mit einer gewissen
Bequemlichkeit und Schafftheit; aber mit dem dritten Verse tritt
durch den anapästischen Eingang logaoedischer Reihen im Schluss-
verse sich in ein schönes Gleichtgewicht schaukelt', quibus addit
älteren Skolienspoesie wurde eine mit 2 Phalaceen beginnende
tetraestiche Strophe, die wahrscheinlich auf die lesbische Lyrik:
oder Anakreon zurückzuführen ist zu einer oft wiederholten Form:
Die ganze Strophe ist eurhythmisch eine Verbindung von 2 hexa-
podischen, 2 dipodischen und 2 brachykatalektischen tetrapodi-
schen Reihen'. Haec igitur Mueller et Westphal. sed iam quae
Pythermum primum adhibuisse modulos Ionicos eosque in scoliis
componendis: φασι δὲ Πύθεμον τὸν Τίμον εὐτῷ σκαία
οὐδὲ restituit Casaubonus μέλη. καὶ διὰ τὸ εἶναι τὸ ποιητὴν
κόντι 'Ιαστὶ κληρίσην τὴν ἀρμονίαν. Pythermi deinde Athe-
conferas Athenaer (XIV 625 C) locum, ex quo comperimus
τοντό τούτῳ (scil. τῷ 'Ιαστὶ γένεται) ποιῆσαι τὸ ποιητὴν
οὐδὲ τοντό τούτῳ τὴν ἀρμονίαν. Pythermi deinde Athe-

oὐδὲν ἦν ἄρα τάλλα πλὴν δὲ χονσός.

eandem formam metricam praebet, quam tredecim quae
editione Bergiana scolia, qua de causa iustae locus
haec scolia omnia modulis Ionicis decantata esse-
int, tum non e Lesbiaca poesi haec strophe repe-
nd Westphal l. c. suspicatur, sed ex Ionum poesi,
idem statuit, quamquam pro Anacreonte potius
strophe auctorem afferre debebat, quem ante
is) probabile est.

² paulo infra disputabimus.

esse melodia in carminibus metris
quidem accuratius, quam metra et moduli, de-
reputata, quae in scoliis tractabantur. qua de re
argumenta, quae in 14 tradidit: *μνήσις δὲ πρὸς ἔρωτα*,
σκολίας *περιφέρονται.* *τὰ μὲν* *σκολικά καὶ*
πολλὰ δὲ τοῖς *σκολικοῖς* *Ζενοβίῳ I 18:* *Ἄδητον μέλος τὸ εἰς Ἀδητόν*
τον ἀδόμενον μέλος τὸν Αδητόν *ἡδύντο μέλη,* *πόρον*
πενθήσης τοῦ Αδητού *cf. schol.* Arist. *σκολικά* *et πενθήσης* *respexeris,* *videbis celebrata (9—14),*
quasi in eodem genere ponuntur *σκολικά* *et πενθήσης* *carmine expressa (7, 8, 15—26),*
si scolia, quae nobis servata sunt, *respexeris,* *carmine celebrata (9—14),*
sententias et praecepta paucis versibus distribuimus partes: scolia
alia, quae, sive cum Eustathio in tres distinguit (p. CLXXVIII sq.), aperte
cavillatoria, amatoria, historica, mythica, precatoria, moralia,
philistica, laudatoria, potatoria distinguunt potuisse tractari scoliis.
nonstrant quodlibet argumentum potuisse certis qui-
nemque metro vel melodia neque discerni
ut possint faciendum?
videmus igitur neque metro vel melodia esse insignita ita, ut possint discerni
n argumentis scolia esse insignita. quid igitur explicetur scoliorum
is ab aliis carminibus similibus. quid sententia. hac enim ipsa re,
randum est futurum esse, ut umquam explicetur scoliorum
lucimur, ut sumamus et παροίνια et σκολικά, haec
, carminum potatoriorum statuuntur genera, sco-
lis appellata. vides nos in disputando ad eandem
possum, quin hoc loco Grimii afferam verba
us Athen. X 427 D: *ἢν αἴπερ ἀρχῆς τὸ μὲν*
τεοῖς, δὲ κότερος τοῖς ἔρωμένοις . . . διὸ καὶ
ἀρχαῖσιν ποιητῶν πλὴν ἐστίν.

de hac re, tamen verum praesagiisse videtur: 'cum scolia illa carmina dicerentur, quae ultimo loco inter scyphos nullo accusationis ordine servato a doctissimo quoque ad lyram canerentur, cum praeter hoc unum nihil nobis traditum sit vel in argumenti natura vel in formae aut numerorum positum, quo scolia generaliter ab aliis carminibus, nisi haec ipsa, ut paeanes, certam aliquam notam habeant, discerni possint, facile appareat omne huius modi iudicium (scil. quod Ilgen fecit, qui παροντια et σκολια distinguenda esse dicit) lubricum esse et incertissimum, atque omnia fere carmina pro scoliis usurpari et cantari potuisse. equidem vehementer dubito, num scolia certum aliquod ac distinctum carminum convivalium genus fuerint' quae rectissime se habere, partim iam sumus conati demonstrare, partim ex iis, quae modo disputaturi sumus, elucebit.

Etenim iam, cum scoliorum nomen explicaremus, suspicati sumus carmina vetustissima Aeolica cantilenas fuisse convivales et scolia appellata esse. quae res facile veterum potest comprobari testimentiis. ac primum quaeso Aristophanis versum inspicias ab Athenaeo XV 694 A servatum: ἀσον δή μοι σκολιόν τι λαβάν 'Αλκαίου κ' Ἀναρχέοντος, deinde Aristotelis locum Polit. III 9. 5, qui haec habet: οἷον εἴλοντό ποτε Μιτυληναῖοι Πιττακὸν πρὸς τοὺς φυγάδας, ὡν προειστήκεσαν Ἀντιμενίδης καὶ 'Αλκαῖος δ ποιητῆς. δηλοῦ δ' Ἀλκαῖος, δτι τύραννον εἴλοντο τὸν Πιττακὸν ἐν τινι τῶν σκολιῶν μελῶν· ἐπιτιμῷ γὰρ δτι·

τὸν κακοπάτριδα

Πιττακὸν πόλεως τᾶς ἀχόλω καὶ βαρυδαίμονος
ἐστάσαντο τύραννον μέρ' ἐπαινέοντες ἀολλέες.

quod fragmentum Bergk recte quidem inter scolia (frg. 37 A p. 942) rettulit, sed a carminibus stasioticis separavit. quod num iure fecerit, dubito. erat enim μέλος simul στασιωτικόν et σκολιόν. neque vero alterum pendet ab altero. nam carminis argumentum significamus, si στασιωτικόν nominamus, sin σκολιὸν μέλος dicimus, carmen convivale esse indicatur. stasiotica autem in epulis cantata esse confirmatur Aristoph. Vesp. v. 1230 sqq:

ἔγω δέ γε,
ἐὰν ἀπειλῇ, νὴ Δὲ ἔτερον (scil. σκολιόν) ἄσομαι.
ῶνθρωφ' οὗτος δι μαιδίμενος τὸ μέγα κράτος,
ἀντρέψεις ἔτι τὰν πόλιν, ἀ δ' ἔχεται δοκᾶς.

quos ad versus scholiasta haec adnotavit: ὕνθρωφ' οὗτος δι μαιδίμενος παρὰ τὰ Ἀλκαῖον· ἄνηρ οὗτος δι μαιδίμενος τὸ μέγα κράτος, ἀντρέψει τάχα τὰν πόλιν· ἀ δ' ἔχεται δοκᾶς. ἀντὶ τοῦ ξητῶν μέγα κράτος οὕτω δ' Αἰολεῖς. et ad vers. 1235: ἀνατρέψεις ἀνατρέψεις ταχέως τὴν πόλιν, ἥτις πρὸς τοῦτο φέπει. ἐκ τῶν Ἀλκαῖον δὲ παρῳδεῖ εἰς Κλέωνα ὡς μαιδίμενον. unde apparet ea quoque carmina, quae στασιωτικά vocantur a grammaticis, scolia et fuisse et appellata esse. nonne vero id certissimum argumentum est totam poesim veterem Aeolicam olim fuisse convivalem, ita ut carmina scoliorum nomine possent significari? qui autem poesis melicae fragmenta edenda curaverunt, partim veterum grammaticorum exempla secuti, partim suo arbitrio plura genera constituerunt: παροίνια, συμποτικά, ἔρωτικά alia; et recte quidem, modo teneamus his nominibus argumenta tantum carminum significari, uno autem posse comprehendendi eius modi carmina convivalia nomine i. e. nomine scoliorum³¹⁾.

Sed etiam apud alias Graeciae gentes hic illic carmina convivalia in universum scolia appellata esse manifestum fit Antiphonis verbis apud Athen. XV 695 F:

Ἄρμόδιος ἐπεκαλεῖτο, παιὰν ἤδετο,
μεγάλην Διὸς σωτῆρος ἀκατον ἤρέ τις.

quibus versibus veri simile fit scolium. illud celeberimum in Harmodium etiam ut paeanem cantatum esse. nam scolia ab omnibus etiam simul cantata esse ut paeanes tradit Clem. Alex. 72, 3 S: σκολιὸν ἤδετο κοινῶς ἀπάντων ἀμα φωνῇ παιανίζοντων. conferatur etiam Athen. I 23 E: Θεόπομπος

³¹⁾ Quae cum ita sint, apparet Ilgenium falsum esse dicentem p. CXCVI
pessime egisse Nauzeum, quod Alcae carmina inter scolia rettulisset.

τὸν διεφθαρ-
μένον τὸν Σημενίδον τὸν δέ θήνησι καὶ οἱ Χαρώνδους
οἵρων, ὡς Ἐρυπτός φησιν εὐ τῷ ἔκτῳ περὶ νομο-
τεῖον). ΑΙV 619 B: ἡδονοὶ δὲ, θήνησι εὐ τῷ ἔκτῳ περὶ νομο-
τεῖον). Quibus ex locis videmus etiam carmina elegiaca, iam-
bica, alia instis modulis decentata esse testis in symposiis, quae car-
mina scolia nonnumquam appellata esse affirmans etiam^{αα}). apte enim poterant in
recte igitur statuit nunc habemus, inesse scolia^{αα}). edit. p. XCVII sq.).
minibus, qualia e poetae Megarensis elegiis. Fr. Osann. Bach 1837, qui,
quaedam selectae e poetae Welcker in prolegg. ad Theogn. scripserunt et Nicol. Fulden^s in eo con-
viviis (cf. Welcker in programmate rem, tamen ad Aeolicum μέλος
histor. litt. Graec. et Lat. I p. 38 sqq. quoque induisse formam non esse videtur, quin
posiaca Graecorum elegia^α in nostram propriam referantur, tam scolia ipsa, quamquam elegiacam non esse videtur, quin
quantum nihil conferunt ad gentibus Graecis adamatae
sentient, quod scolia ipsa, quamquam elegiacam non esse videtur, quin
statuunt, tamen nonnumquam convivales, quae primum ab Aeol-
'nes illae breves cantilenae quoque gentibus Graecis adamatae
scolia sint habenda et appellanda.
It, dicat aliquis, quid de Dicaearchi sententia iudicandum
tu fictum esse statuis, quod ille de scoliis a peritis
nullo ordinis respectu habito cantatis dixit? nequa-
putaverim Dicaearchi explicationem ad posteriora re-
t. de mus. 8: εὐ ἀρχῆ ἐλεγεῖσα μεμελοποιημένα οἱ αὐλῳδοὶ
: 239 sqq.: δὲ καὶ εἰλαπίνησι παρέσσον
θοίνησις δὲ καὶ εἰλαπίνησι παρέσσον
ισσαῖς, πολλῶν καιμένοις εὐ στόμασιν.
ν αὐλῳδοῖς λιγυρθούγοις νέοι συνδρεσ
'ερατοὶ καλέ τε καὶ λιγέα
οῖς conferas etiam, an-

Leutsch.

littere dicit Ilgen hunc fuisse scoliorum
alium, quo finito citharam, qui idem argumentum tra-
stabat variatis verbis et sententiis, citharam tradebat ex ordine,
numeris; hic poterat, ut quinque Ilgen, sed mihi iterum atque
et sic fieri tertio, cui volebat, iisdem tamen, si fieri poterat,
orbis instauraretur. haec fere Ilgen, non contigit, ut idem tractetur argu-
iterum Aristophanis locum tractanti non vocem δέχεσθαι in versibus
rem. num enim Ilgen fortasse putavit ita, ut ad illam sententiam, quo
1222 et 1243 significare scolia recipere ita, an ad illam Αριστοφαίον τρα-
ductus variatis tantummodo verbis? an δέχεται εγεντ' Ἀριστοφαίον
continuari putabat scolium in Harmonium formam fuisse; nam
licet concedatur hunc versum ad Harmonium formam metro
non sequitur statim principalem cantionum, quod neque eodem sco-
lum. porro num tu dubitabis Ilgenii? explicationem verbi δέχεσθαι
icere, si versum 1243 inspiceris? nam Aristophanes Aeschi-
men illud, num eo idem tractatur argumentum quod
precedente? iam totius loci contextum consideremus. filius igitur
im cuiusdam scolii versum dicit, pater autem non
n recitat, sed alius scolii verba, quibus scolii
ulum in modum immutatur. atque eodem uti-
us 1245—1248 explicandi sunt. contra autem
Theorus totum scolium cantans²⁴⁾ fingitur, ad
, scolio respondet. iam si quis quaerat, quae
n primum tantum versum recitat, tamen totum
ingas oportet, quod non ad primum versum, sed
respondeat Philocleo.

Ἐν τῷ ποτίσματι, οὐ τῷ ποτε πόθηκας,
τὸν περὶ ποτίσματος ἐν μακάρων σὲ φασιν εἶναι,
Τυδεῖδην τέ φασιν ἐσθίουν Διομήδεα.
Ἐν μηρῷ πλεύσας καὶ ἀποστογείτων,
ὅτε Ἀρμόδιος ἐν θυσίαις
ἐνθάδε τύραννον Ἱππαρχον ἐκπινέτην.
Αἰεὶ σφρῶν κῆλος ἔσσεται κατ' αἰσν,
φίλατες Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστορείτων,
οὐ τὸν τύραννον κτενέτην,
ἰσονόμους τ' Ἀθῆνας ἐποιησάτην.

Cuius carminis uam tantum stropham Ilgen opinatur posse
scimus condi a poeta Callistrato, quem auctorem carminis esse
tuisse ex Hesychio s. v. Ἀρμόδιον μέλος. τὸ ἐπὶ Ἀρμόδιῳ
ποιηθὲν σκολιὸν υπὸ Καλλιστράτου στροφαῖς (cf. p. 59), deinde
in nullo scolio plures fuerint strophae 'quae' et quarta, eae sunt imi-
'opter argumentum scolii ipsum. 'quae' et quarta, strophae primae.
entur a viris doctis strophae tertia et deductum non plus
nes primi scolii, vel quae esse putatur, strophae nonnihil
nim ferret carmen tractans et in verbis tantum nonnihil
nam sententiam quamquam enim carmina convivalia
gregie falsus est. opinabatur omnia scolia fuisse mono-
strophas demonstrari potest scolio XXVIII (B),
strophas consentaneum est, tamen plures etiam in
strophis constare omnes viri docti consentiunt.
ha scolia constituisse tradatur? multo autem re-
m fugere potest prima strophae versus duo
teriores in quarta repeti strophae, deinde
vob tertia, altera idem quod quarta dici

sin
oph
ita
uat

ho
am
imr
.s p
ta
diu
xolic
iviv
que

est

alχ
τεῖν

', *Δ*
.θεῖ
eects

τν,
αῶι
Δατ
os
tio*n*
pos
t, i

uten

taque in scoliorum poetis enumerandis recte nisi fallor
a gemus, ut primum de poetis Aeolicis dicamus. deinde in
ctandis scoliorum poetis Ionicis et Doricis nobis erit demon-
endum, qui factum sit, ut isti poetae leve illud carminum
rivalium genus Aeolicum, quod primo aspectu fere pugnare
ur cum poesis Doricae gravitate, brevi tempore reciperen-
t excolerent. denique omnibus poetis scoliorum faciliter ne-
poterimus definire, quando poesis scoliorum floruerit, et
factum sit, ut paulatim scoliorum memoria oblitteraretur
traeci. quo disputationis ordine constituto vix opus esse
liorum poetarum numero secludendos esse censuisse.
illi ab eo tractabuntur, qui quaestionem de elegia
retractaturus est. itaque si Phocylidis, Theognidis,
ina hic non reperiuntur, de industria ea omissa

De poetis Aeolicis.

I. Terpander.

Aeolicus Terpander Lesbius Antissae natus
ur; cf. Plut. de mus. c. 28: ἐτι δέ, καθάπερ
τῶν σκολιῶν μελῶν Τέρπανδρος εὑρετὴς
et tempore Terpander, maxima inter viros
etenim alii Glauco Regino assentiuntur,
ici sententia exstat apud Plutarchum de
γόνοις δὲ σφόδρα παλαιός ἐστι (Τέρπαν-
τὸς δὲ σφόδρα παλαιός ἐστι Γλαῦκος δὲ
τὰ δὲ Τέρπανδρον καὶ Κλονᾶν Ἀρχί-
ατ. Glaucus igitur Terpandrum Archi-
tradit. sed contra Glaucum gravissi-
i ol. XXVI (676 a. Chr.) Terpandrum
V 635 E: τὰ Κάρονεια πρώτος πάν-

2. Alcaeus.

De Alcaeis scoliis haec exstant testimonia: Aristoteles III 9, 5: διτι εἴλοντό ποτε Μικρηγυαῖοι Πιττακὸν πρὸς γάδας, ὃν προειστήκεσσαν Ἀντιμενίδης καὶ Ἀλκαῖος δ σῆλοι δ' Ἀλκαῖος, διτι τύραννον εἴλοντο τὸν Πιττακὸν ὃν σκολιῶν μελῶν. ἐπιτιμᾶ γὰρ διτι.

τὸν κακοπάτριδα
πτακὸν πόλεως τᾶς ἀχόλω καὶ βαρυδαίμονος
ἀσαντο τύραννον μέγ' ἐπαινέοντες δολλέες.

694 A: ὡς Ἀριστοφάνης παρίστησιν ἐν Δαιτα-
οῦτως.

μοι σκολιόν τι λαβὼν Ἀλκαῖον καὶ Ἀνακρέοντος.
s Vesp. v. 1234 sq., ubi Philocleō, qui sese alterum
irum esse dicit, hoc profert:

οὐ, οὗτος δὲ μαιόμενος τὸ μέγα κράτος,
τοῦτο τὰν πόλιν· δὲ δὲ ἔχεται δοπᾶς.

Vit: παρὰ ταῖς Ἀλκαῖον ετεῖν τῶν Ἀλκαῖον³⁹⁾,
thium 326, 36: ἀπὸ δὲ τοῦ φηθέντος Ἀδμήτου
ναις ἦν ἀδόμενον, ὃς καὶ Πανσανίας φησιν
ἢ λέγων ὃς οἱ μὲν Ἀλκαῖον φασὶν αὐτό, οἱ
Πραξείλλης τῆς Σικυωνίας.⁴⁰⁾ Bergk autem

Vesp. 1234 sq. servatos a scoliis segregatioticis inseruerit, nescio neque magis
a scholiasta Platonis p. 377 Bekker tra-
xi, καὶ ἀλάθεα (cf. Athen. I 37 E) eroticis
aluerit. Hartung (Gr. Lyr. VI 34 sqq.)
sed a Bergkii dispositione hic illic dis-
tice ad Lycophronis v. 212 adscriptum:
προον, quem Bergk scolii exordium
et fragmentum illud, quod Aristoteles

oh. v. 162.

v. 1240.

XIII 600 DE Anacreontem appellat
οὐδὲ θαυμάτων
στοντες τὸν φιλόην γηράσεται οὐδὲ θαυμάτων
ἔστι δὲ γένος οὐντ συμμαχούμενον πολιθεῖται νομοῦν κτέ.

στοντες τὸν φιλόην γηράσεται οὐδὲ θαυμάτων
παῖς διαπομπενη προπόσεις ἐκπέπτεια νομοῦν κτέ.

qui quis versus aperte scolia a convivis significavit.

3. Scollarum poetas Attici.

Ab Atheniensibus scolarum poesis valde adamari coepit ex
scoliis ab Pythermi et Anacreontis⁴⁹) temporibus. etenim ex
duixerunt originem (nam in aliis Minerva, Ceres, Pan, Apollo,
Diana, dii deaeque Athenis in primis culti celebrantur, in aliis
res quaedam ad Atheniensium historiam pertinentes tractantur,
sicut tyrannicidium Harmodii et Aristogitonis proeliumque ad
sydrium commissum). haec autem scolia omnia eodem sunt
posita metro, quod adhibuit primus Pythermus (cf. Athen. XIV
).

ed ex magno sane eorum numero, qui Athenis scolia, quae
littera appellari solebant, consecerunt, duorum tantum in
omperta habemus. ac Callistratus quidam scolium in
et Aristogitonem consecisse dicitur, cf. Hesych. s. v.
έλος. τὸ ἐπὶ Ἀριστοδίᾳ ποιηθὲν σκολίον ὑπὸ Καλλι-
στον. quo de scolio vide quae paulo ante ac-
tavimus. alter autem, cuius quidem nomen nobis
cum poeta fuit Meletus, poeta tragicus et So-
quem scolia scripsisse Aristophanes dicit Ran.

τὸ πάντων μὲν φέρει πορνιδίων
Μελίτου, Καρικῶν αὐλημάτων,
ρείων. τάχα δὲ δηλωθῆσεται.

orem vitae sua partem Athenis degisse notissi-

γικὸς ποιητῆς δὲ Μέλητος. οὗτος δέ ἐστιν δὲ Σωκράτην γραψεῖς. καμφρεῖται δὲ καὶ ὡς ψυχρὸς ἐν τῇ ποίησει καὶ ψυχρὸς τὸν τρόπον. hoc igitur loco Meletus perstringitur frigidus in poesi, id quod in primis hilari poesi symposia minime convenisse facile intellegitur.

Quod si iam ea, quae de scoliorum poetis Ionicis et Atticis modo diximus, breviter complecti licet, haec sunt: eodem modo quo Aeoles, etiam Iones e Lydia asciverunt carmina conviva auctore Pythermo Teio. deinde ab urbe Teo per Anacreont scolia Athenas translata sunt, ubi mox apud populum tanta gratiosa atque usitata esse coeperunt, ut Attica appellarentur.

Ilgen Archilochum Parium, qui primus ex poetis Ionius usus est iambis, scolia etiam composuisse coniecit; cf. sec. XXXII, XXXIII, XXXVI—XXXVIII. cui sententiae iam dudum nonnulli viri docti adversati sunt, sed hanc solam ob causa quod Archilochus Terpandro scoliorum inventore natu maior fuit (cf. Bode l. c. II 2 p. 459). quod argumentum haud quicquam valet; nam Terpandrum ante Archilochum vixisse nunc fere in omnes constat. at si reputaveris nullam omnino mentionem appetentes fieri carminum convivalium ab Archilocho confectorum neque in fragmentis servatis ullum hilaritatis symposiacae conspici vestigium, ne tu quidem puto Ilgenio adstipulabere.

De poetis Doricis.

I. Alcman.

Alcman in fragmento XXV B. puellam ita semet ipsius alloquenter facit:

οὐκ εἰς ἀνὴρ ἄγροικος οὐδὲ
σκαιὸς οὐδὲ παρὰ σοφοῖσιν
οὐδὲ Θεσσαλὸς γένος
οὐδὲ Ἐρυσιχαῖος οὐδὲ ποιμήν,
ἀλλὰ Σαρδίων ἀπ' ἀκρᾶν.

quos versus respexerunt ii, qui contenderunt poetam ex Lydia fuisse oriundum, cf. Alexand. Aetol. in Anthol. Palat. VII 709. alii Laconem eum fuisse affirmant; cf. Heracl. Pont. frg. Pol. 2, Suid. s. v. Ἀλκμάν. de poetae patria dubitant Antipater Thessal. Anth. Palat. VII 18, Leonidas Tarentin. ib. VII 19. sed si respicimus ea, quae dicit Velleius Paterc. I 18: 'Alcmana Lacones falso sibi vindicant', et si eius poesim accuratius inspicimus, nulla potest esse dubitatio, quin e Lydia Spartam venerit Alcman. porro si apud Suidam legimus patrem Alemanis fuisse Lydum et apud Himerium or. V, 3: Ἀλκμαῖον δ' ὁ τὴν Δώριον λύραν Λυδίους κεράσας ἄσμασιν et apud Apollon. de pron. p. 396 Ἀλκμὰν συνεχῶς αἰολίζων, intellegimus, quo modo fieri potuerit, ut iam antiquissimus poeta Doricus scolia conficeret. atque huic rei convenit, quod Archytas apud Athen. XIII 600 F et Suidas Alemanem inventorem carminum amatoriorum appellant: ἀν ἐρωτικὸς πάνυ εὐρετῆς γέγονε τῶν ἐρωτικῶν μελῶν.

De Alemanis aetate disputavit Theod. Niggemeyer 'De Alcmane poeta Laconico', dissert. phil. Monast. 1869 p. 1—13, qui floruisse poetam inde ab ol. XXVII vel XXX (c. 670 a. Chr.) statuit. sed conferenda sunt, quae contra Niggemeyerum protulit Susemihl in Annal. philol. vol. CIX (1874) p. 661.

Hartung l. c. V 141 sqq. decem Alemanis fragmenta interscolia rettulit. sed difficile profecto et lubricum est e paucis tantum verbis, quibus singula fragmenta constant, carminis naturam definire, praesertim in poeta Dorico, cuius carmina minimam tantum partem fuerunt convivalia ita, ut tutius esse videatur ea poetarum Dorianorum carmina sola inter scolia referre, quae in conviviis cantata esse aut veterum testimoniis aut probabili aliqua coniectura confirmari potest.

Attamen scolia confecisse Alemanem mihi certissimum est atque eodem modo, quo Terpandrum Aeolibus et Pythernum Ionibus, ita Alemanem Doribus cantilenas illas convivales e Lydia attulisse.

μὲν ἀριστὸν ἀνδρὶ δυνατῷ,
σεύτερον δὲ φυὲν καὶ λόγονέθαι,
τὸ τρίτον δὲ πλούτειν ἀδόκιμος,
καὶ τὸ τέταρτον ἡβᾶν μετὰ τῶν φίλων.

I quod scolium Athenaeus XV 694 E haec adnotavit: ἄσθεν-
τος δὲ τούτου καὶ πάντων ἡσθέντων ἐπ' αὐτῷ καὶ μημονεύ-
των ὅτι καὶ δικαῖος Πλάτων αὐτοὺς μέμνηται ὡς ἀριστα-
μένου, δικαῖοος ἔφη Ἀναξανδρίδην αὐτὸν διακεχλευσάντα.
· τὸ σκολιὸν εὑρὼν ἐκεῖνος, ὅστις ἦν
· μὲν ὑγιαίνειν πρῶτον ὡς ἀριστὸν ἦν (δι Bergk)
· ὄμασεν δρόσῳς. σεύτερον δὲ εἰναι καλόν,
· τοῦτο δὲ πλούτειν. τοῦτο, δοξᾶς, ἐμανεῖτο.
· τὴν ύγιειναν γὰρ τὸ πλούτειν διαφέρει,
· δὲ πεινῶν ἔστιν αἰσχρὸν θηρίον.

Anaxandridem poetam comicum de carminis huius
quicquam non tradidisse. nec vero Plato, qui huius
em facit Gorg. 451 E, Legg. I 631 C, II 661 A
279 A, Phileb. 48 D) ad Simonidem hoc carmen
tantum usus est. verbis: δι ποιητῆς τοῦ σκολιοῦ
ποιήσας (Gorg. 452 A). sed scholiasta ad Gorg.
vit: τὸ σκολιὸν τοῦτο οἱ μὲν Σιμωνίδον φαστοῦ,
similiter schol. ad Aristot. Rhetor. II 21 in
I 290: τὸ ἀνδρὶ δι υγιαίνειν ἀριστὸν Σιμω-
νοῦ σκολιῶν αὐτοῦ ἐπῶν, οἱ δὲ Ἐπιχάρομον-
em. Alex. Strom. IV 375: δι μὲν οὖν Σιμω-
νιστοτέλης υγιαίνειν μὲν ἀριστὸν ἀνδρὶ^{l.} de laps. int. sal. c. 6: τὸ σκολιὸν τοῦτο
rseen. Violet. p. 456 W: Σιμωνίδον αὐταῖς
cf. praeter ea Apost. XVII 48 d, Theodor.

re Bergk haec dicit: quod alii Epi-
inde repetendum, quod comicus hoc
ideturque huic pertinere versus ab

(cf. Athen. X 415 F), quod Simonidem
latus ex inscriptione in Anthol. Pal. VII 348:
καὶ πιὼν καὶ πολλὰ φρεγὸν καὶ πολλὰ κάκη εἰπὼν
ἀνθρώπους κείμενον Τιμοκρέτων 'Ρόδιος.
etiam cum Themistocle, cuius anteā fuerat hospes, Timo-
coclis rettulit c. 21 (cf. fr. 1—3 B.).
simultatem fuisse edocenur iis quae Plutarchus in vita
Aristoph. Acharn. v. 532: (Περικλῆς) ἐτίθεται νόμους
αὐτὸν γεγραμμένους σκολιὸν | μῆτρα γῆ μήτρ' ἐν δαλαττῃ |
ταῦτα τοῦ πλούτου τε ναυσιν | κακάροντα.
ωτὸν γεγραμμένους σκολιὸν | μῆτρα γῆ μήτρ' ἐν δαλαττῃ |
ταῦτα τοῦ πλούτου τε ναυσιν | κακάροντα.
φανῆσαι, | ἀλλὰ Τάρταρον τούτους γράψαντα μήτρα γῆ μήτρ' ἐν δαλαττῃ |
ταῦτα τοῦ πλούτου τε ναυσιν | κακάροντα.
σημηγηθέντα, ἐπεὶ σ Περικλῆς μῆτρα γῆ μήτρ' ἐν δαλαττῃ |
κακάροντα. οὐδὲ Τιμοκρέτους γεγραμμένους: cf. Suid.
Pelus. Ep. II 146.

illa Sicyonia floruit secundum Euseb. ol. LXXXII (450
scolia eius celeberrima fuisse tradit Athen. XV 694
et illa δ' ή Σικυωνία ἐθαυμάσετο ἐπὶ τῇ τῶν σκολιῶν
chol. Aristoph. Vesp. v. 1240, Thesmoph. v. 529,
6. 4⁴)
(Clitagora?)
in exordium commen-

6. *Praxilla.*
uit sec.

(*Clitagora?*)

(*Clitagora?*) exordium commemoratur ab Aristophane
ατι βίον (codd. βίλαν) τε κάμωι μετὰ Θετταλῶν
isputavit.

ab Arist

(vad. plax)

χάροι μετὰ Θεταλῶν —

isputavit in primis Neue 'De Praxillae Sicyo-
gr. univers. Dorpatensis 1844.

rettulit quidem Hartung l. c. VI 241 sqq. quattuor eius fragmenta inter scolia, atque idem fere statuisse videtur Bergk, qui ea eroticis tribuit, sed ad fr. 27 haec adnotavit: 'rettuli inter erotica, Neue [Bacchydis Cei fragmenta. Berol. 1823] scolium sive paroenum carmen esse putat, at haec arta necessitudine coniuncta sunt.'

8. Pindarus.

Clarissimum poetam lyricum Pindarum Thebanum scoliis compoñendis operam dedisse veteres auctores tradunt hi: Athen. XIII 573 F: *Πίνδαρος τε τὸ μὲν πρῶτον ἔγραψεν εἰς αὐτὸν ἐγκώμιον . . . ὑστερον δὲ καὶ σκολιὸν τὸ παρὰ τὴν θυσίαν ἀσθένεν*, id. XIV 635 B: *διόπερ καὶ Πίνδαρον εἰρηκέναι ἐν τῷ πρὸς Ἱέρωνα σκολιῷ κτέ.*, id. X 427 D: *διόπερ καὶ τὰ σκολιὰ καλούμενα μέλη τῶν ἀρχαίων ποιητῶν πλήρη ἔστι. λέγω δ', οἷον καὶ Πίνδαρος πεποίηκε κτέ.*, schol. Arist. Lysistr. v. 1237: *ὅταν γάρ τις ἄση ἀπὸ τῶν σκολιῶν Πίνδαρον, Suid. s. v. Ἀθηναῖας, ubi legitur καὶ Πίνδαρος ἐν σχολῇ, quod recte iam dudum a viris doctis mutatum est in: ἐν σκολοῖς. praeter ea scoliorum Pindari mentio fit apud Suid. s. v. Πίνδαρος, ubi poetae carmina sic digeruntur: ἔγραψεν ἐν βιβλίοις οὓς Λωρίδι διαλέκτῳ ταῦτα· Ὄλυμπιονίκας, Πυθιονίκας [Νεμεονίκας, Ἰσθμιονίκας], προσόδια, παρθένια, ἐνθρονισμούς, βαχχικά, δαφνηφορικά, παιᾶνας, ὑπορχήματα, ὕμινος, διθυράμβους, σκολιά, ἐγκώμια, θρήνους, δράματα τραγικά (ιζ'), ἐπιγράμματα ἐπικὰ καὶ καταλογάδην παραινέσεις τοῖς Ἑλλησι καὶ ἄλλα πλεῖστα. in Vratislaviensi autem Pindari codice vita poetae legitur, in qua haec tantummodo eius opera enumerantur: γέγραψε δὲ βιβλία ἐπτακατέκα· ὕμινος, παιᾶνας, διθυράμβων β', προσόδιων β', παρθενίων β', φέρεται δὲ καὶ γ', δ ἐπιγράφεται κεχωρισμένων παρθενίων (ex Boeckhii conjectura; codex habet φέρεται δὲ καὶ παρθενίων β' καὶ γ', δ ἐπιγράφει κεχωρισμένων παρθενίων), ὑπορχημάτων β', ἐγκώμια, θρήνους, ἐπινίκων δ'. atque eadem habet Eustath. vit. Pind. 34. in codice Vindobonensi histor. Gr. nr. CXXX*

17. ἐπινίκων δ' θρῆνοι
haec satis sagaciter excogitata esse a Boeckhio, quis est qui
neget? at restat unum, de quo paulo aliter sentio. etenim non
recte fecisse videtur Boeckh, quod ἐρχόμεται et σκολιά aperte intellegitur
iuncta; nam scolia peculiari libro edita recensiones scolia distributa erant
e Suidae loco. in altera autem recensio, pars epiniorum, pars factum sit,
sine dubio ita, ut pars hymnorum, pars explicatur, qui factum sit,
ut scolia quasi neglecta esse viderentur in hac recensione. haec
igitur si corixeris, altera quae est eius tabulae pars iam haec
erit:

9. ὑπορχημάτων α' 10. " β' 11. ἐγκόμια
12. θρῆνοι 13—16. ἐπινίκων δ'
17. τὰ κεχωρισμένα τῶν παρθενίαν
sparsa in ceteris gen. 17. σκολιά.

iam quaerendum nobis est, utra recensio prior sit ha-
beckh quidem putavit eum ordinem antiquorem esse,
genera complecteretur, cum postea maiore in car-
bus distinguendis opera posita in plura ordinem
et distributa essent: et alterum ex Aristarchi recensione. ean-
tatis, alterum ex Eustathii vitam Pindari
win in praefat. ad Eustathii substituendum
n potius Callimachum esse substatuendum
ndari biographi exhibent, quem ego quo-

ad unum omnes utuntur: inde factum est, ut tituli, qui alterius ordinis peculiares sunt, nusquam in grammaticorum scriptis compareant: igitur consentaneum est alterum ordinem, quem recentiorem existimat Boeckh, non esse ab Aristarcho institutum, sed eundem in usu fuisse, antequam Aristophanes novum in modum digesserit carmina Pindarica: neque tamen ad Callimachum auctorem est referendus, verum is, cum ita digesta repperisset poetae carmina, etiam rettulit in suas tabulas: atque ex hoc πινάκων opere indicem Pindaricorum carminum descriptis is, quem Suidas sequitur.' priorem autem recensionem hominum Atticorum studio confectam esse putat Bergk, cum Pindari carmina iam vulgo vilescerent. in hac igitur recensione Attica comparebant ἐνθρονισμοί, δαφνηφορικά, βακχικά, σκολιά, in Alexandrinorum recensione ea non amplius videmus esse commemorata, cum aliis carminum generibus essent inserta. attamen, dicat aliquis, licet concedatur nusquam enthronismorum, daphnephoricorum, bacchicorum mentionem fieri ita, ut versus ex iis deprompti afferantur, quid statuendum est de scoliis, quorum haud pauca fragmenta nobis servata sunt ab Athenaeo, qui tribus locis ea aperte scolia appellat? neque vero hanc rem silentio praetermisit Bergk, qui recte mihi animadvertisse videtur Athenaeum, ubi Pindari scolia affert, antiquiores auctores exscripsisse. sed qui accuratius de hac re edoceri volunt, ipsum Bergkii adeant librum; ego satis habeo Bergkio assentiri, qui, si quid sentio, iam olim scripsit verissime in Philol. XIV p. 184 (Philologische Thesen 62): 'Die Skolien Pindar's bilden in den Ausgaben der alexandrinischen Grammatiker keine selbstständige Classe, wol aber in den älteren ἔκδόσεις des Lyrikers'.

Age nunc inspiciamus quae ad aetatem pervenerunt nostram Pindari scoliorum fragmenta satis exigua. unum enim integrius nobis servatum est scolium Xenophonti Corinthio scriptum, cf. Athen. XIII 573 F: Ηίνδαρός τε τὸ μὲν πρῶτον ἔγραψεν εἰς αὐτὸν (Ξενοφῶντα) ἐγκάμιουν (Olympion. XIII) . . . ὕστερον δὲ καὶ σκολιὸν τὸ παρὰ τὴν θυσίαν ἀσθέν, ἐν φῶ τὴν ἀρχὴν εὐθέως

scolis laudantur. atque hac in re, si
pertinebant, vel ut breviter dicam, quaelibet res poterat
tractari: apud neque id mirum. nam qui longiora carmina con-
debat eo consilio, ut canerentur in convivia, in quibus non
amplius omnes convivae ex ordine paucos versus ex maximi ambitus
quo ad lyrae sonum recitabant, sed cantabatur, is eam illud convivium
carmen summa arte compositum maioris vel in primis materiam
tractandam sibi sumere debebat, quae ad ipsum illud convivium
spectaret.

Ex iis igitur, quae modo disputavimus, apparet scolia
Pindari fuisse carmina convivalia longiora monostrophicæ, quo-
rum argumenta ad amoris et epularum in primis voluptates
pertinebant.

Postquam Athenaeus viginti sex illa scolia, quae iam pluribus
cenis & nobis sunt commemorata, attulit, sic pergit XV 696 A:
ιτων λεχθέντων, δὲ Δημόκριτος ἔφη· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὑπό^τ
πολυμαθεστάτου γραφεν Ἀριστοτέλους ἀσεβείας κατὰ τὸν
έα, οὐ παιάν ἐστιν, δὲ τὴν τῆς ἀσεβείας εἰς Ἀριστοτέλους καὶ ἔδοντος
νου γραφήν ἀπενεγκάμενος εἰς Ἀριστοτέλους παιάνα. διτι δὲ
ιασθεῖσις ἵπτ' Εὐρυμέδοντος, ως ἀσεβοῦντος παιάνα. σκολιῶν
τεμίαν δημιέραι εἰς αὐτῆς τὴς λέξεως φανερόν, νμῖν
τὸ εἰδός εστιν ἐξ αὐτῆς τῆς λέξεως pulcherrimum, quo
verba iam sequitur carmen illud pulcherrimum Bode
vit Aristoteles. accuratius egit de hoc carmine ege
q., qui id carmen scolium esse negat. neque ege
ellaverim; nam Aristotelis memoria erat oblitterata.
veterum scoliorum memoria erat oblitterata.
? F, V 186 B Aristoteli, Speusippo, Xeno-
? ικοι νόμοι tribuntur, quo nomine Walther

ficta sunt convivia. neque enim primus Plutarchus τῶν ἔκτα
σοφῶν συμπόσιον composuisse videtur, sed aliorum, qui ante
eum similes conscriperant libellos, securus exempla. facile igitur
fieri potuit, ut nescio quis in tali convivio describendo, cum res
ad potum venisset, septem sapientes etiam scolia cantantes fingeret
atque ex plurimis quae exstabant scoliis dilecta ea singulis tri-
bueret, quae cum moribus eorum quam maxime conspirare vide-
rentur. praecepta autem scoliis illis contineri nemo mirabitur.
nam et conveniebat id sapientibus illis et permulta eius modi
composita erant scolia, quae quanti aestimata sint colligitur ex
iis, quae Athenaeus XV 694 C dicit: καλὴν δὲ ταύτην ἐνόμιξον
τὴν παραίνεσίν τέ τινα καὶ γνώμην ἔχειν δοκοῦσαν χρησίμην
τε εἰς τὸν βίον.

Iam habes, quidquid de scoliorum poetis a veteribus nobis
traditum est. unde, si viam spectas ac rationem, qua scoliorum
poesis exculta sit atque amplificata, et aetatem, qua ea viguerit
quaque paulatim imminuta sit atque antiquata, haec fere colli-
guntur:

I. Scolia a Terpandro Aeole ad imitationem carminum Ly-
diorum composita in Lesbum insulam ascita sunt.

II. Fortasse iam a Terpandro, certe non multo post ab
Alcmane carmina illa Spartam advecta sunt, quo factum est, ut
etiam Dores ea excolerent.

III. Pythermo auctore Iones scolia noverant, Anacreon
Athenienses ea docuit.

IV. Scolia floruisse videntur usque ad belli Peloponnesiaci
finem. nam inde ab hoc tempore, ut tota poesis lyrica esse desiit,
ita etiam scoliorum poetae nomen non amplius commemoratur.

Porro illis temporibus morem scoliorum canendorum abo-
lescere coepisse cognoscitur ex Aristophanis Nub. v. 1357 sq., ubi
Strepsiades de filio suo haec dicit:

ὅ δ' εὐθέως ἀρχαῖον εἶν' ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν
ἔδειν τε πίνονθ', ὥσπερει κάκρος γυναικί' ἀλοῦσαν.